

Knjige za gospodinjo.

Humek, Domači vrt, 48 Din, vez. 60 Din.

— Sadje v gospodinjstvu, 24 Din.

Kalinšek, Slovenska kuharica, elegantna, velika izdaja 160 Din.

Majdič, Nasveti za hišo in dom, 20 Din, vez. 48 Din.

Purgaj, Gospodinjstvo, 40 Din.

Remec, Varčna kuharica, 36 Din.

Slivnik, Uvod v perutninarstvo, 40 Din, vez. 56 Din.

Turk, Spretna kuharica, 30 Din.

Te knjige dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, ali Koroška cesta 5.

K otvoritvi zadružne mlekarne na Ponikvi.

Znana je ljudska prislovica: »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal«, a vse premalo je pa znano geslo: »Vsi za enega, eden za vse!« Žal, da je pojm skupnosti, oziroma zadružništva, še vse premalo razvit med širšo plastjo našega podeželskega ljudstva in ni čuda, da je skoraj na dnev nem redu jamranje in tarnanje haš v pogledu našega gospodarstva. Vendar pa zabeležimo tudi mi Ponkovičani z okolico znaten korak naprej na gospodarskem polju.

Vsestransko smo ugibali in si belili glave celo prošlo zimo, kako in kje se poprijeti ter izboljšati naše gmotno stanje. Čeravno smo vse predaleč gledali, čakali in čakali, a pomoč le od nikjer ni prišla, se nismo spomnili na naše neproduktivne »stroje«, na naše kravice. Le spretnosti je manjkalo in spraviti te stroje v pogon. A končno je le zmagala zdrava ideja, pogum in odločna volja. Združili smo se in postavili trden temelj novoustanovljeni gospodarski organizaciji »Zadružni mlekarne«, ki nam bo edini zanesljivi porok boljših razmer in vir dohodkov v bodočnosti. Malodušje v stran, krepko in vstrajno na delo!

Mali kmet, delavec in obrtnik pozdravlja to prekorišno gospodarsko ustanovo, saj mu je dana možnost rentabilno vnovčevati svoj mlečni produkt, ki mu bo donasal redne mesečne dohodke. Priprav-

ljalna dela gredo h koncu in v ponedeljek po cvetni nedelji, dne 2. aprila 1928, se prvič zavrtijo moderni mlekarški stroji v prav srečno izbranem prostoru v sredi naše lepe vasi.

Ustanovitev Hmeljarske zadruga in hmeljarne v Marenbergu. Te dni je bila v Marenbergu ustanovljena Hmeljarska zadruga, kateri je takoj ob priliki ustanovnega občnega zbora pristopilo 82 hmeljarjev iz dravske, mežiške in mislinjske doline z 392 deleži po 500 Din. Glede na uspeh ustanovnega občnega zbora, ki sta ga vodila g. Langer in g. inž. Pahernik, bo zadruga takoj pričela graditi hmeljarno v Marenbergu tako, da se bo v tej hmeljarni že letošnji pridelek tega okoliša lahko primerno pripravil.

Naš izvoz.

Po trgovski statistiki smo izvozili v letu 1927 iz naše države raznega blaga v skupni teži 4,251.459 ton in v vrednosti 6 milijard 400 milijonov in 153.718 Din. Odgovarjajoče številke za leto 1926 znašajo 4,884.718 ton in 7 milijard 818 milijonov 180.094 Din. Iz tega se vidi, da je naš izvoz v preteklem letu nazadoval tako po teži, kakor tudi po vrednosti.

Pri izvozu pride na prvo mesto les, katerega smo izvozili 1,150.071 ton ali za 885,400.000 Din. Na drugem mestu pa so svinje, katerih smo izvozili za 518,000.000 Din, ali 421.147 komadov. Na tretjem mestu so jajca, katerih smo izvozili 26.350 ton, ali v vrednosti 512,800.000 Din. Nato sledijo živa goveda, koruza, baker, sveže meso, hmelj, pšenica in suhe češplje. V preteklem letu smo izvozili raznega žita za več kot poldrugo milijardo manj kakor v letu 1926. Vidi se torej, da je lanska suša močno škodovala našemu gospodarstvu. Tudi jaje smo izvozili za skoraj 100 milijonov manj. Izvozili smo pa mnogo več lesa in pa 123.277 živih svinj več, kakor v letu 1926. Tudi svežega sadja smo izvozili za 25 milijonov Din več.

Če izračunamo količino in vrednost izvoženih kmetijskih proizvodov (brez lesa), vidimo, da znaša njihova vrednost več kakor polovico vsega izvoza, po vrednosti 3½ milijarde Din. Kmetijstvo tvori torej najvažnejši del našega narodnega gospodarstva, daleč za njim pridejo še le

druge panoge narodnega gospodarstva. In zato bi bila pa tudi samaobsebi razumljiva naloga države, da pospešuje in podpira kmetijstvo v čim večji meri.

Od posameznih kmetijskih proizvodov smo izvozili največ v sledeče države: svinje v Avstrijo, jajca v Švico in Italijo, živa goveda v Avstrijo in Italijo, koruza na Češko, sveže meso v Avstrijo, hmelj v Nemčijo in na Češko, pšenico na Češko in Grško, suhe češplje v Nemčijo in Češko.

Navodilo novim hmeljarjem.

Bliža se spomlad, z njo tudi delo v naših hmeljiščih. Ker pa nam je lanska slaba kupčija pokazala, da se bode zanaprejšle najboljše blago prodalo, zato pa moramo gledati, da pridelamo res najboljšo kvaliteto. To pa dosežemo, ako sadimo sadike od zdrave in močne korenine, jih pravilno obrežemo in obdelujemo, gnojimo s hlevskim gnojem ali gnojnic. Kateremu pa tega primanjkuje, naj gnoji z umetnimi gnojili. Opustiti tudi ni zelo nasvetovanega škropljenja proti rji in drugim škodljivcem.

Največ pa se greši pri obiranju in sušenju. Hmelj mora imeti, ako je pravilno suh, lepo zeleno barvo in to pa dosežemo, ako ga sušimo v sušilnicah, ki morajo biti pravilno postavljene in izgrajene. Te sušilnice so razne velikosti. Navadne so 2 m krat 2 m je 4 m², visoke od 4 do 8 m. Na teh se lahko posuši 10 do 16 meterskih stotov hmelja. Oni, ki prideluje več hmelja, si pa napravi večjo sušilnico. Glavno je, da so postavljene na takšen kraj, kjer ima suh zrak dostop do zračnih kanalov, ki naj bodo pod cevmi za dim in pod pečjo. Zrak se mora hitro izmenjavati, zato mora biti tudi nad sušilnico odprtina dovolj velika.

Ker bo gotovo veliko novih hmeljarjev letos zidalo nove sušilnice, bi navedel tukaj približno ceno ene 4 m² velike 6 m visoke sušilnice bi stale: ključavničarska dela 5000 Din, zidarska dela z opeko in apnom 5000 Din, tesarska dela z lesom 1000 Din. Lahko se postavi kot prizidek

Do večera je bilo vse pripravljeno: nekoliko mul, trije gonjači in vodnik Lopalo.

Zgodaj zjutraj so se opravili na pot. Pri sedlanju je Gregor na Dübellovi muli zagledal nekaj čudnega.

Dübell se je smejal, ko je videl, kako se je prijatelj bližal, da bi videl, kaj je.

— Ali veš, kaj je to? — ga je vprašal.

— To je vendar stara plinska maska! — je debelo zijal Gregor.

Henrik je majal z glavo.

— Gregor, misli nekoliko! Ali se spominjaš na opozorilo svojega prednika, da treba zadržati dihanje v jami zlate mačke? Vidiš, to me je privedlo do tega, da si nesem to pripravo seboj.

— Priznati moram, da si se zelo previdno pripravil. — Gregor se je vsedel na mulo z lovilno mrežo za metulje.

Lopalo je bil vodnik. Potovali so po obsežni ravnici, ki je bila obraščena z visoko travo. Steze ni bilo in kmalu so se morali ustaviti. Vodnik je jahal naprej, da bi pregledal teren.

Ko se je čez dve uri vrnil, je držal v roki obrabljeno vžgalico in konec cigarete. Na cigareti je bila še znamka egiptovske tovarne, od katere je Casas kupoval cigarete.

— Ali si slučajno našel to? — je vprašal v domačem narečju Dübell.

Lopalo se je smejal. To vprašanje je gotovo šala. Saj vsakdo lahko vidi, da je pred kratkim nekdo jahal v to smer.

Tri dni so že potovali in so dospeli daleč v samoto. Potovanje je bilo prijetno, le komarji so jih močno nadlegovali.

Tretjo noč krog polnoči jih je zbudil močen krič. Preplašeno so skočili kvišku in v mesečini so videli, da je jaguar napadel mulo. V hrbet ji je zasadil svoje kremplje. Dübell je ustrelil krvoločno mačko, ustreliti pa je moral tudi razmesarjeno mulo. Jaguarjev napad ga je vznemiril, a na zunaj tega ni kazal.

Ako je jaguar tako drzen, da napade v taboru mulo, morajo paziti. Zanetili so ogenj, da bi odganjali divje zveri.

Četrty dan so ob potu zasledili lesen križ. Z nekim strahom so zrlji na njega, le Dübell je bil toliko miren, da se je podal k njemu. Na križu je zasledil dve črki: G. O., potem črta in pod njo zopet dve črki: G. G.

Poklical je Gregorja:

— Pelji Betko nekoliko dalje! Jaz izkopam ta grob. Čez pol ure je Dübell dohitel druge.

— No, ali si našel kaj? — je poizvedoval Gregor.

Da boste dodre gospodinje, je treba, da imate tudi knjige pri rokah! Preberite njih seznam, ki je danes priobčen!

Gospodinje!

drugemu posloplju, potem se razume, da stane veliko manj.

Kot izkušene izdelovatelje ključavničarskih del sušilnic priporočamo te-le tvrdke: Lorber, Zalec; Cimperšek, Podvilt; Avgust Švajger, Braslovče; ki dajo vsakemu naročniku pojasnila in načrte.

Torej vsak, ki je namenjen zidati sušilnico, naj se posvetuje z izkušenim hmeljarjem ali strokovnjakom, da bo imel tudi koristi od v sušilnico vložene denarja s tem, da bo potem lahko hmelj pravilno posušil in boljše prodal.

Kunst, pos., Polzela.

Lucerna.

Se mnogo premalo se pozna in ceni pri nas krma, ki jo pridelamo na njivah. Ker take krme pridelamo premalo, ker so tudi travniki preslabo oskrbovani in jim včasih sploh ne dajemo nobene nove hrane v obliki gnoja, nastopi proti spomladi pomanjkanje krme. Saj je velika naša napaka, da imamo večkrat v hlevu preveliko število živali, ki jih ne moremo pravilno in zadostno krmiti. Boljše je, da imamo manj živali, pa tistim dajemo krmno v zadostni količini. Mogli bi pa imeti v hlevih več in boljše živine, če bi skrbeli za večjo količino krme. Zato moramo pravilno oskrbovati travnike, poleg tega pa moramo začeti tudi na njivah v večji meri gojiti krmne rastline. Najglavnejše izmed teh rastlin so črna detelja in pa lucerna ali plava, tudi trajna detelja imenovana.

Lucerna se odlikuje od črne detelje, ki je pri nas precej razširjena, v tem, da ji mrazi manj škodujejo in da daje večje množine krme. V prvi mladosti, ko so njene korenine še slabe, ji pa more mraz zelo škodovati. Traja tudi mnogo več let, kakor pa črna detelja, ki ne vzdrži dobro več kakor dve leti. Cvete preje kot črna detelja, moremo jo torej tudi preje krmiti, raste hitreje in jo moremo krmiti še pozno v jeseni. Kositi jo moramo, še predno začne cveteti, ker drugače preveč oleseni in izgubi na prebavljivosti.

Vlažno podnebje in vlažno leto lucerni škoduje, sušo prenaša boljše. V stoječi

Naročilni list.

Znamka
25 par

P. n.

Uprava „SLOV. GOSPODARJA“

MARIBOR

Koroška cesta 5

vlagi lucerna ne uspeva, ker gre s svojimi koreninami globoko v zemljo, pa morajo zaradi pomanjkanja zraka odmreti. Tudi ne traja lucerna dolgo časa tam, kjer zadenejo njene korenine kmalu na kamen. Najboljše uspeva lucerna na peščenem in rahlem ilovnatem tlu.

Traja navadno lucerna 4 do 10 let. Ako hočemo na isti površini zopet sejati lucerno, mora preteči vmes vsaj 5 do 6 let, drugače lucerna ne uspeva dobro. Navadno jo sejemo pred vsem po okopavinah (krompir, pesa, koruza) ali po žitaricah. Rabi mnogo kalijevih in fosfornih gnojil. Zato je dobro, ako gnojimo vsako drugo leto s 5 do 6 q Thomasove moke in s 2 do 3 q kalijeve soli po hektaru. Posledice takega gnojenja so, da bomo imeli en odkos na leto več.

Seme lucerne moramo kupiti samo pri zanesljivih trgovinah, najboljše pri družbah kot je Kmetijska družba ali pa pri Gospodarski zvezi.

Lucerno sejemo ali med jaro rž, ječmen ali oves, večinoma pa samo in sicer koncem aprila do začetka maja pri suhem vremenu. Ker je lucerna začetkoma,

dokler se dobro ne vkorenini, redka, pri-mešamo semenu lucerne včasih še na ha približno 4 kg semena črne detelje. Lucerne pa rabimo 30 do 40 kg po ha.

Da lucerna dobro uspeva, jo jeseni, če ni takrat mogoče, pa spomladi, pobranamo z ostro brano.

Naši gozdovi.

Znan pisatelj opisuje lepoto gozdov in pravi na koncu: »Vsak razumen gospodar smatra gozd za enega izmed najdragocenejših delov svojega posestva. To je sveta zapuščina njegovih prednikov ter poizkuša zato s vso svojo silo in z vztrajnostjo, da ostane gozd neokrnjen. Gozdovi so pravi zlati vir za kmeta. Denar se razprši, gozd pa ostane!«

Če pa pogledamo naše kmetijske gozdove, vidimo, da se ne ravnaajo vsi gospodarji po gornjih načelih, četudi je od naših gozdov v veliki meri odvisen naš obsto. Gozd lahko primerjamo z dobro hranilnico. Kakor se pomnožuje denar v hranilnici sam od sebe brez našega dela, tako

— Samo kosti in to-le! — Izročil je Gregorju prstan. Na prstanu je bil grb Goversovega rodu.

— Kakor vidiš, smo na dobrem sledu — je pripomnil mrko.

Govers je temno zrl na prstan.

— Kaj misliš, kaj se je zgodilo? Ali je bil tukaj umorjen?

— Po mojem mnenju ga je Gato Oro poslal na drugi svet. To sklepam iz črk: G. O. nad začetnimi črkami tvojega prednika.

V tem trenutku se je Lopalo pri ovinku ustavil in nekaj rekel v indijanskem jeziku. Dübello je pognal mulo in je bil kmalu pri njem.

Indijanec je kazal proti gozdu. Dübello je videl, da se bližajo gorskemu kraju. Pred njimi so se dvigali trije ostri vrhovi. V podnožju se je svetlikala reka, nekoliko na levo pa so se dvigala mogočna drevesa.

Lopalo je zopet rekel nekaj in je kazal na drevesa. In Dübello je sedaj razumel razlago. Obrnil se je k Betki in Gregorju:

— Prišli smo v kraj, ki ga Lopalo pozna, da ta drevesa domačini imenujejo za »puščice«.

— To so »puščice«?! — je vzkliknil Gregor. — Bogu hvala! Potem že nismo daleč od cilja.

Dübello je privlekel iz žepa pergament in ga ostro študiral.

— Tako mislim tudi jaz — je mrmral. — A glejmo, kaj nam je storiti! — Glasno je čital: »Ne pojdi na desni strani jezera« — to je jezero — »marveč na levi in »puščice« naj ostanejo na desni strani. Po brvi idi preko vodopada« — upam, da ga najdemo — »čuvaj se »reke mali hrib«, ki mu sledi« — Pogledal je Betko. — Ta čudna reka mi je vedno v mislih, odkar smo zapustili domovino.

Ravnali so se po naročilu. Od leve strani so se izognili jezeru in so se vzpenjali na planoto, dokler niso dosegli dreves in potem so se spustili navzdol, tako da so bila drevesa na desnici. V dolini je šumljala srebrna reka. Leno je tekla in prehod je bil lahek. Dübello je bil prvi. Gregor je ostal, da bi pomagal sestri. Zadnji je bil neki gonjač. Gregor in Betka sta srečno priplavala na drugi breg. Gonjač je priplul nekako do polovice, ko je Lopalo pokazal na vodo in začel kričati:

— Piraya! Piraya! — Glas se mu je tresel od same groze.

Vsi so se zagledali v reko. Dübello je zagledal množico majhnih rib. V trenutku so obkolile mulo in jo potegnile pod vodo. Za kratek čas se je zopet prikazala na površju. Voda se je pomešala s krvjo.

Začel se je strašen prizor: mulo in gonjača so od vseh strani napadle ribe. Žival je močno brčala okrog sebe, nesrečni človek pa je kar tulil.

Na Kalvarijo!

Knjiga 23 križevih potov in drugih molitev za post. Stane vezana Din 25.—, naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Na